

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXX.

ČÍSLO 6

JÚN 2022

Dary Ducha

Úplatkárstvo - Hody v Necpaloch - Prievidský anjel - Misijné zrnko
Farebná škola - Automatika našich kolien - Opustenosť - Tip na výlet

Prvé sväté prijímanie, piaristický kostol v Prievidzi - 1. mája 2022

Úplatkárstvo (pre) Boha

Ruku na srdce... Kto z nás niekedy nevyužil možnosť skrze dar si niekoho alebo niečo získať - obohatiť sa? Keď chce chlapec získať srdce dievčaťa, obdarúva ho kvetmi. Starí rodičia sa snažia získať úsmev vnúčeniec a ich väčšiu priazeň, a tak stále pamätajú na nejaký darček pre ne.

Za dávnych čias si veľmoži získavali priazeň kráľa alebo cisára darmi. Rovnako v dnešných časoch, keď chceme niečo vybaviť na úrade alebo u lekára, prinášame dary. Jááááj, ale toto sa už volá korupcia alebo úplatkárstvo! A na to si treba dávať pozor, lebo obdarovať niekoho, ale aj prijať dar od niekoho, môže byť trestným činom (aktívne a pasívne úplatkárstvo). Záleží od úmyslu. Stačí, aby bolo motívom toho daru „získanie neoprávneného zvýhodnenia pre seba alebo pre inú osobu, na ktoré nie je nárok“.

Boh nás obdarúva stále. Ako by sa na to pozerala svetská legislatíva, keby to patrilo do jej pôsobnosti? Bolo by jej určite podozrivé, čo všetko ten Boh dáva - v prvom rade večný život, ozajstnú radosť, pokoj, naplnenie zmyslu života... A to nehovoríme o celom tom hmotnom svete, ktorého sme sa stali - ním poverení - správcami. Len tak, zadarmo. Aj to je už celkom podozrivé! Nesleduje tým On nejaké vlastné obohatenie?

Áno, chce získať naše srdcia. No nie pre svoje obohatenie, ale pre naše. Ako to môžeme tvrdiť? Vďaka jeho najvzácnejšiemu daru. Z Darujúceho sa stal Dar. Sám Boh - Darca - sa stal Darom. Dokonalý dar Svätého Ducha pre nášho ducha nás robí zajedno s Darcom (skoro ako definícia Eucharistie, že?) a mení nás z obdarovávaných na tých, ktorí sa darujú navzájom (skoro ako definícia lásky, že?).

Ale sme naozaj takými pre ľudí naokolo? Ak by sa legislatíva pozrela na naše dary, veľakrát by nás uznala vinných z úplatkárstva (aktívneho a aj pasívneho). Dokonca aj voči samotnému Bohu.

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Hody v Necpaloch boli opäť naživo

Po dvoch „koronových“ rokoch s obmedzenou možnosťou stretávania sa Necpalania dočkali obnovenia svojich tradícií. Na hodovej sv. omši pri príležitosti nedele Dobrého pastiera sa stretli v nedeľu 8. mája pri kaplnke v Necpaloch.

Hodovej sv. omši predchádzala procesia od kríža pri „Rajčuli“. Mariánskymi piesňami ju sprevádzala dychovka, ktorá sa zároveň postarala o hudbu počas liturgie. Hlavným celebrantom svätej omše bol tento rok pán kaplán Pavol Škovránek. Vo svojej homílii poukázal najmä na kňazské ruky žehnajúce v mene Pána, ochraňujúce od Zlého, sprevádzajúce sviatosťami, udeľujúce pokoj, odpúšťajúce i tie, čo sa rozdeľujú. „Koľko kňazských rúk vás už požehnálo, previedlo životom viery? Koľko kňazských rúk sa vás už dotklo?“ spýtal sa veriacich. Zároveň ich vyzval:

„Tak, ako sa kňaz ‚dotýka‘ nás, aj my máme preukazovať svoj ‚dotyk‘ jemu. Je to dotyk priateľstva, slova, porozumenia, normálnosti. V reálnom živote nikto z nás nikdy nedosiahne svoje ideály. Ale v spoločenstve s Bohom určite. K tomu a k nemu nás usmerňuje kňaz.“ Poobede Necpalanov svojimi piesňami potešila hudobná skupina Necpalanka. Na parkovisku pred Mäsiarstvom u Borku stihla odohrať niekoľko tanečných kôl skôr, než všetkých prítomných rozohnal dážď.

Petra Humajová

V Prievidzi boli požehnané putovné kaplnky

Na sviatok sestier Vincenta de Paul, ich zakladateľky Lujzy de Marillac, 9. mája 2022 boli požehnané štyri kaplnky Panny Márie pre farnosti Prievidza - mesto a Prievidza - Zapotôčky. Do farského Kostola sv. Bartolomeja ich prišiel požehnať páter Mykola Dobra, CM.

Páter Mykola nás v kázni vyzval k pevnejšej viere a pripomenul nám, že Matka nás, svoje deti, pozná lepšie ako my sami seba. Spýtal sa nás, či veríme, že nás Pán Boh môže obdarovať milosťami cez svätú Matku. So zápalom rozprával o Panne Márii, o zázrakoch, ktoré na jej príhovor boli svedectvom lásky k nám.

Vyzval tiež sestru Máriu Gostíkovú z komunity Vincenta de Paul, koordinátorku Združenia Zázračnej medaily na Slovensku, aby sa nám tiež prihovorila. Povzbudila nás, aby sme s láskou a vďačnosťou prijali putovné kaplnky Panny Márie zázračnej medaily do našich rodín.

Kaplnky boli požehnané na konci sv. omše. Kňaz vyzval členky z jednotlivých skupín, aby sa spoločne pomodlili modlitbu prijatia. Vedúcou tejto iniciatívy pre mesto Prievidza sa stala Ľubica Matiašková.

Dnešná ťažká doba potrebuje Panu Máriu, ktorá otvára srdcia pre prijatie Božej lásky. Je nutné predstaviť Božiu Matku našim uboleným domácnostiam. Mária nás všetkých nekonečne miluje.

Text a foto: Anna Gálová st. a Anna Gálová ml.

Prievidzského anjela získal páter Ján i dobrovoľníčka z charity

Vo štvrtok 19. mája sa v Dome kultúry v Prievidzi konalo slávnostné podujatie Tváre mesta 2021. Za svoju často tichú a nenápadnú, no nesmierne vytrvalú činnosť tu boli ocenení viacerí obyvatelia Prievidze. Patrila medzi nich i dobrovoľníčka z charity Isabella Falatová a páter Ján Hríb, SchP.

Podujatie príhovorom otvorila primátorka Prievidze Katarína Macháčková a moderátorsky ho sprevádzal Štefan Skrúcaný. Udeľovanie Prievidzských anjelov, Cien primátora mesta i Cien mesta Prievidza bolo obohatené tiež kultúrnym programom.

Celkovo si ocenenia prevzalo 21 laureátov. Ocitol sa medzi nimi aj naša farníčka Isabella Falatová, ktorá bola Prievidzským anjelom odmenená „za dlhoročnú pomoc ľuďom bez domova v meste Prievidza a dlhodobú prácu so sociálne vylúčenými obyvateľmi mesta“. Isabella Falatová pôsobí ako dobrovoľníčka v Charite - dome sv. Vincenta. Pomáha v kuchyni, vydáva i opravuje šatstvo a klientov aj ochotne vypočuje, dá im múdru radu či sa s nimi pomodlí. Ako hovoria tí, čo ju poznajú - keď je na charite, nepozná čas.

Piarista páter Ján Hríb získal Prievidzského anjela „za dlhoročné pastoračné a pedagogické pôsobenie a pravidelné aktivity pre deti počas obdobia pandémie covidu-19, ktorými šíril dobré meno mesta Prievidza doma i v zahraničí“. Páter Ján pôsobí od roku 1998 na Piaristickej základnej škole F. Hanáka, v ktorej sa venuje hlavne tým najmenším. Počas pandémie

našiel nový rozmer svojho pastoračného pôsobenia v online svete, keď boli prostredníctvom internetu streamované jeho detské sv. omše. Pre deti nahral aj dve CD.

Text: Petra Humajová
Foto: fb KaSS v Prievidzi

Prispieť vo farskom kostole je už možné aj kartou

Vo farskom Kostole sv. Bartolomeja v Prievidzi je už od apríla umiestnený platobný terminál na prijímanie milodarov cez platbu kartou. Nachádza sa v zadnej časti kostola pri hlavnom vchode.

Na úvod je potrebné kliknúť na sumu milodaru, ktorú chce darca poskytnúť. Jednou z možností je aj zadanie ľubovoľnej sumy. Následne treba priložiť platobnú kartu k šedému logu bezkontaktnej platby na termináli a platba sa zrealizuje automaticky. Ak karta nepodporuje bezkontaktné platby, treba ju vložiť do terminálu čipom

nadol a zadať PIN kód. Platba je pri oboch postupoch potvrdená zvukovým signálom. Samozrejme, terminál funguje aj s inými zariadeniami podporujúcimi bezkontaktné platby cez technológiu NFC - napríklad s mobilom či hodinkami.

Alojz Vlčko

Ďakujeme za možnosť stretnúť sa so Svätým Otcom v Ríme

Rozhodnutie cestovať do Ríma na Ďakovnú púť za Svätým Otcom po období pandémie sa rodilo pomaly. Ale nakoniec sme sa v stredu poobede stretli deväť pútníci v rýchliku do Bratislavy - šiesti z Lehoty pod Vtáčnikom a traja z Prievidze.

V sobotu ráno zo železničnej stanice odchádzalo šesť pútnických autobusov a naša skupinka sa rozdelila do troch z nich. Dva autobusy mali zastávku v Lorete, náš autobus v Padove. Cestou cez Rakúsko a Taliansko sme obdivovali precíznosť Rakúšanov, nádherné polia, lesy a majestátne Alpy. Cez nespočetné množstvá tunelov sme sa dostali do rovinatej krajiny neďaleko Benátok - more bolo cítiť vo vzduchu. A onedlho nás už vítala podvečerná Padova.

Padova i Rím

Po ubytovaní sme nedočkavo vyrazili do rušných ulíc. Tri nádherné chrámy postavené trom svätcom. Akí vd'ační im museli byť Padovčania, keď nelutovali toľko práce, času a financií na ich stavbu! Jeden venovali sv. Antonovi, druhý sv. Leopoldovi Mandičovi a tretí sv. Justíne. Tu je pochovaný aj sv. Lukáš.

V piatok ráno nám náš sprievodca - kňaz odslúžil svätú omšu v chráme sv. Antona a už smerujeme do Ríma.

A je tu sobota, hneď po raňajkách vyrážame na audienciu so Svätým Otcom. Cestou stretávame davy Slovákov a pripájame sa k nekonečnému zástupu čakajúcemu na kontroly pred vstupom do auly. Aula s kapacitou osem tisíc ľudí bola takmer plná. Po príhovore kardinála Tomka prichádza za veľkého potlesku Svätý Otec! Je vidieť, že chôdza mu robí problémy. Ale hrdinsky to zvládol.

Vo svojom príhovore s láskou spomenul stretnutia v Bratislave, Prešove, Košiciach a v Národnej svätyni Sedembolestnej Panny Márie v Šaštine. „Ďakujem Pánovi, že som napriek pandémie mohol navštíviť vašu krajinu; nech dá dozrieť ovociu apoštolскеj cesty!“

Svätá omša s biskupmi

Po audiencii sa davy Slovákov presúvali do Chrámu svätého Petra na svätú omšu s biskupmi Slovenska. Hľadajúc miesta na sedenie sme sa dostali až k hrobu svätého Petra. Boli sme v centre diania. A o chvíľku už začína svätá omša. Prichádzajú biskupi Slovenska, množstvo slovenských kňazov, seminaristov a ministrantov. Ovládol nás pocit hrdosti, že prináležime ku katolíckej Cirkvi, zhromaždení okolo hrobu svätého Petra, podobne ako prví kresťania pred dvetisíc rokmi! A obrovská vd'ačnosť za našich kňazov! Aké je úžasné, že Slovensko má toľkých kňazov. Čím by sme boli bez nich? Krásna kázeň arcibiskupa Stanislava Zvolenského a precízna organizácia umocnila slávnostnú atmosféru na tomto svätom mieste.

Prehliadka Ríma a odchod domov

V nedeľu ešte nasledovala návšteva niektorých významných bazilik a pamiatok. Na Námestie svätého Petra sme sa nedostali kvôli preplnenému metru, ale okno so Svätým Otcom sme videli a počuli sme ho v slúchadlách. Obhliadku Ríma sme ukončili svätou omšou v bazilike Santa Maria Maggiore. Neskoro večer sme sa plní dojemov vybrali na cestu domov.

Elena Cagáňová

*Celý príhovor Svätého Otca nájdete na
www.vaticannews.va/sk*

Zo zápisov farskej kroniky - III. časť

- **5. júna 1443** postihlo Slovensko zemetrasenie. Zasiahlo i farský kostol v Prievidzi a jeho otrasy spôsobili mierne poškodenie veže i celej stavby.
- **12. júna 1932** boli objednané vo firme Manoušek dva zvony pre Mariánsky kostol. Väčší zvon zasvätený Panne Márii Nanebovzatej vážil 143,5 kg, menší zasvätený svätému Jozefovi vážil 100 kg.
- **6. júna 1940** prebehla voľba mestského starostu. Zvolený bol prievidzský farár Emanuel Schubert.
- **4. júna 1956** začala obnova vonkajšieho muriva farského kostola, ktorá bola súčasťou propagácie „okrášľovacej akcie miest a dedín“. Okolo celého kostola aj veží bolo postavené lešenie. Pri práci boli odkryté staré maľby na južnej strane kostola zo 17. storočia a na severnej strane zo 16. storočia.
- **Od júna 1957** sa konala v Paríži výstava najcennejších kultúrnych pamiatok z celej Československej republiky. Pre výstavu bola zapožičaná aj gotická monštrancia z 15. storočia z farského kostola.
- **V júni 1959** sa začalo s maľovaním lode farského kostola. Prácou bol poverený jezuitský fráter Štefan Petic.
- **30. júna 1968** mal v Hradci primície Jozef Kaniansky. Ráno vyšla z Prievidze mohutná procesia veriacich, ktorá sa zúčastnila na primičnej svätej omši.
- **30. júna 1969** vyvrcholili oslavy 100. výročia smrti biskupa Štefana Moyzesa na Hornej Nitre liturgickou slávnosťou v piaristickom kostole. Svätú omšu koncelebroval s viacerými kňazmi ordinár František Haspra. Slávnosť ukončil miestny správca fary a okresný dekan Ladislav Král.
- **17. júna 1984** bol za kňaza ordinovaný Róbert Bezák CssR.
- **10. júna 1990** mal slávnostnú sv. omšu, ako primičnú, prievidzský rodák Blažej Duchoň, ktorý bol vysvätený za kňaza tajne pred 22 rokmi.
- **17. júna 1990** bol za kňaza ordinovaný Pavol Pakoš, ktorý mal 23. júna 1990 primičnú sv. omšu.
- **29. júna 1991** bol za kňaza ordinovaný Ferdinand Raab CssR.
- **18. júna 1995** slúžil primičnú sv. omšu Kamil Ľubor Schlossár z Kongregácie bratov Tešiteľov z Getsemani v kostole piaristov.
- **5. júna 1997** cestovali Prievidžania do Subiaca v Taliansku na vysviacku Františka Huliaka z Necpál.
- **28. júna 1997** boli Miroslav Klimant, Roman Seko a Martin Ďuračka vysvätení za presbyterov v Martine. 29. júna 1997 mali všetci traja spoločné primície.
- **13. júna 1998** boli za diakonov vysvätení Erich Ruttkay a Ján Kuneš.
- **15. júna 1999** bolo vydané rozhodnutie pre stavbu nového kostola sv. Terézie z Lisieux, fary a pastoračného centra na sídlisku Zapotôčky.
- **19. júna 1999** sa prievidzskí farníci zúčastnili na kňazskej vysviacke Ericha Ruttkaya v Martine.
- **20. júna 1999** biskup Rudolf Baláž udelil sviatosť birmovania 237 birmovancom.
- **27. júna 1999** slúžil vo farskom kostole primičnú svätú omšu Erich Ruttkay.
- **V júni 2005** sa dokončila oprava orgána vo farskom kostole. Súčasne bola položená nová dobová podlaha na chóre. Obklady a nové pódium zrealizoval stolár Jozef Oboňa.
- **21. júna 2008** boli za diakonov vysvätení Marcel Puvák v Opave a Bohumil Svítok v Olomouci a 27. júna 2009 prijali kňazské svätenie.
- **13. júna 2009** prijal Viliam Vlčko diakonské svätenie a 19. júna 2010 sviatosť posvätného stavu presbyterátu.
- **9. júna 2012** mal vo farskom kostole primičnú svätú omšu Dušan Hricko, člen rádu Bosých Karmelitánov.

Pavol Schmidt

Blíži sa Kráľ slávy

Po viac ako trojmesačnej prestávke sa opäť vrátíme k popisu liturgie sv. Jána Zlatoústeho. Často sa hovorí, že liturgia nie je „čo“, ale „Kto“. Ja by som ešte dodal, že je to veľký dar od Boha, v ktorom sa nám On sám prihovára pre nás zrozumiteľnými spôsobmi a skrze naše zmysly nás všetkých chce pritiahnúť do jednoty s Ním.

Naposledy sme skončili pri homílii. Sme teda asi niekde v polovici liturgie a prešli sme už toto:

Štruktúra eucharistickej liturgie byzantsko-slovanského obradu

A PRÍPRAVNÉ OBRADY

- Tiché modlitby kňaza a diakona pred vstupom do svätej
- Obliekanie rúch
- Proskomídia - príprava chleba a vína

B LITURGIA KATECHUMENOV

- Prežehnanie evanjeliárom
- Veľká ekténia (prosby)
- 1. antifóna (výber zo žalmy) + malá ekténia
- 2. antifóna + hymnus *Jednorodný Syn*: + malá ekténia
- 3. žalmová antifóna alebo Blaženstvá (Mt 5, 3-12) + malý vchod - sprievod s Evanjeliom
- Tropáre a kondaky (krátke hymny o sviatku)

ČÍTANIA

- Trisagion (Trojsvätý hymnus)
- Prokimen (zo žalmy)
- Čítanie z Apoštola
- Aleluja
- --> **Evanjelium a homília**
- Suhubá (vrúcna alebo násobená) ekténia
- Ekténia za katechumenov (+ prepustenie katechumenov) a malé ekténie

Po homílii nasleduje vrúcna ekténia, v ktorej ľud vyjadruje naliehavosť prosieb trojitým zvolaním „*Pane zmiluj sa*“ po každom zvolaní kňaza/diakona. Tým, že sa už blíži okamih, keď má „*vstúpiť Kráľ slávy*“, ľud sa ešte naliehavejšie utieka pod Jeho milosrdenstvo, lebo „*milosť a pravda kráčajú pred tvárou*“ (Ž 89,15). A tak sa všetci prítomní túžia zaodiť jeho milosťou v uvedomení si, že v Jeho Pravde by nik neobstál. Ľud prosí nielen za seba: „*Zmiluj sa, Bože, nad nami, pre svoje veľké milosrdenstvo, prosíme Ťa, vypočuj nás a zmiluj sa,*“ ale aj za pápeža, za biskupov, za tých, čo spravujú a ochraňujú našu krajinu, za dobrodincov a za všetkých pravo-

verných kresťanov. Tu sa môžu osobitne pridať aj modlitby za žijúcich, za ktorých je úmysel liturgie, alebo aj iné prosby - ak ich kňaz chce nahlas spomenúť pri liturgii.

Kňaz sa modlí v tichosti za ľud, aby sme boli hodní prijať Božie dary: „*...zmiluj sa nad nami podľa svojho veľkého milosrdenstva a uštedri bohatstvo svojich darov nám i všetkému ľudu, ktorý od teba očakáva hojnosť milosti.*“ To isté prajem všetkým čitateľom Bartolomeja - bohatstvo darov a hojnosť Božích milostí. Sláva Isusu Christu!

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Pozývame deti do Misijného diela detí a vytvoriť Misijné zrnko

Spolu s Pápežskými misijnými dielami (PMD) pozývame všetky deti a ich animátorov, katechéto, rodičov alebo kňazov stať sa členmi Misijného diela detí. Vytvoríme modlitbovú sieť detí na celom Slovensku.

Misijné zrnko - je to názov skupiny, základný prvok modlitbovej siete. Misijné zrnko sa svojou modlitbou zapoja do pomoci svetovým misiám a stanú sa členmi Misijného diela detí, ktoré pôsobí v 120 krajinách sveta a ktoré spája myšlienka „Deti pomáhajú deťom“.

Svätá Terezka sa stala členkou Misijného diela detí už vo veku 9 rokov a s nadšením plnila poslanie modliť sa a pomáhať misiám. **Misijné zrnko** sa vytvárajú pri príležitosti blahorečenia Paulíny Jaricotovej (22. mája 2022), ktorá vo Francúzsku vytvorila obrovskú sieť modlitby a pomoci svetovým misiám. Táto žena rozvíjala v sebe charizmu pomáhať misionárom a misijným krajinám a stala sa zakladateľkou Pápežských misijných diel.

Misijné zrnko:

- je modlitbové spoločenstvo detí, ktoré sprevádza vedúci (animátor, katechéta, rodič, kňaz);
- stretáva sa raz za 2 týždne;
- má najmenej 2 a najviac 12 členov,
- môže vzniknúť vo farnosti, v škole alebo v rodine;
- tvoria ho deti, ktoré sa modlia ruženec za pápeža, za misie a za misionárov celého sveta;
- je zverené pod ochranu Dieťaťa Ježiša v Betleheme;
- je dlhodobý modlitbový program, ktorý môže trvať vo vašej farnosti roky.

Aký je záväzok členov Misijného diela detí?

- Denne sa modliť jeden Zdravas.
- Raz za 2 týždne sa modliť ruženec na Misijnom zrnku.
- Raz mesačne prispieť na misie jednou mincou.

- Členom sa dieťa stáva vtedy, keď sa zapája do modlitby za misie.

Čo členovia Misijného zrnka získajú?

- Za všetkých členov sa slávi denne o 17:00 hodine v Bazilike svätého Petra v Ríme svätá omša.
- Za deti sa modlia misionári a ľudia na všetkých kontinentoch sveta.
- Na Vianoce dostanú deti malý darček.

Na Vianoce chcú PMD odovzdať Svätému Otcovi Františkovi darček - knihu, v ktorej budú uvedené mená detí, katechéto, kňazov, rodičov z Misijných zrnok. Kniha sa stane zhmotneným symbolom našich modlitieb za misie.

Prajeme vám silu zapojiť sa do tohto diela, ktorým môžeme rozvíjať u detí misijné poslanie.

Prvé tri misijné zrnka vytvorené v našej farnosti získajú knižku o Paulíne Jaricotovej od Kateřiny Šťastnej od Klubu priateľov misií - informujte nás o tom na tel. 0948 418 169.

Viac o možnosti prihlásiť sa do misijného zrnka - www.misijnediela.sk.

Elena Cagáňová, člen Klubu priateľov misií

Novinky z piaristickej školy

Deviatáci a kvartáni navštívili Múzeum holokaustu v Seredi

Dňa 12. mája 2022 navštívili žiaci 9.A triedy a kvarty Múzeum holokaustu v Seredi. Absolvovali vzdelávacie podujatie s názvom Úteky z táborov smrti a prehliadku expozície múzea s pútavým odborným výkladom. Na autentickom mieste získali žiaci veľa nových informácií o téme holokaustu. Prezreli si dobové dokumenty, fotografie, predmety súvisiace s prenasledovaním a deportáciami Židov v období Slovenského štátu. Dozvedeli sa o živote v tábore, videli, ako vyzerali dielne, v ktorých Židia museli pracovať. Získali tiež zaujímavé informácie o odvážnych ľuďoch, ktorí sa podieľali na záchrane Židov.

Zážitkové vyučovanie

Vo štvrtok 12. mája sa žiaci 2.A a 4.A triedy vybrali na prírodovednú vychádzku na pekné zelené miesta v Prievidzi. Ich cieľom bolo pozorovať rastliny a živočíchy vodného spoločenstva, spoločenstva lúk a spoločenstva polí. Počasie im prialo, a tak mali krásne zážitky z pozorovania prírody mŕtveho ramena rieky Nitra

a mestského parku s jazierkom, v ktorom sú vyhotovené náučné tabule. Tiež si boli pozrieť neďaleké pole. Počas prechádzky mali možnosť pozorovať a spoznávať rôzne druhy rastlín. Podarilo sa im stretnúť niekoľko druhov hmyzu a vtáctva, svojou prítomnosťou ich potešila aj vrtká veveříčka. Deťom sa tiež páčilo vyučovanie čítania a matematiky na drevených stoloch priamo v mestskom parku.

Postup do celoslovenského kola Hviezdoslavovho Kubína

Dňa 10. mája sa v Uhrovci konalo krajské kolo súťaže v umeleckom prednese Hviezdoslavov Kubín. Danka Dolinajová z III.F, víťazka regionálneho kola, v ňom podala famózný výkon, získala prvé miesto v kategórii próza a postupuje tak do celoslovenského kola v Dolnom Kubíne.

Úspech v súťaži Štúrov a Dubčekov rétorický Uhrovec

Vo štvrtok 5. mája 2022 sa v Centre voľného času v Prievidzi konalo okresné kolo tradičnej súťaže Štúrov a Dubčekov rétorický Uhrovec. Svoje rečnícke schopnosti v ňom predviedli aj dvaja študenti nášho piaristického gymnázia - a naozaj veľmi úspešne. Jakub Vážan z prímý si vybojoval 2. miesto v I. kategórii a Lucia Puchrová z kvarty sa umiestnila na 3. mieste v II. kategórii.

Pripravil: Mária Orság (sexta)
Foto: archív školy

Aké máte dary Ducha Svätého alebo po akých túžite?

Ninka (18): „Mám dar viery a potešovania. Chcela by som dar sily a dar múdrosti.“

Paulínka (26): „Myslím si, že mám dar láskavosti a empatie voči druhým a dar pracovať s deťmi, že si ich viem získať a pracovať s nimi, a tak im aj niečo odovzdať. Chcela by som mať dar väčšej trpezlivosti a väčšej odovzdanosti a dôvery, že Boh sa naozaj postará a môžem to nechať v jeho rukách.“

Ondrej (27): „Mám dar vidieť, čo treba urobiť, dar spontánnosti. Asi by som chcel vedieť lepšie zmysľať o druhých a vedieť sa správne rozhodovať.“

Tomáš (26): „Myslím si, že mám dar pokoja, pohody. Chcel by som mať dar rady.“

Lukáš (25): „Som pobirmovaný, tak mám všetky dary. Rád by som v sebe rozvinul dar múdrosti a tiež dar rady.“

Vladko (29): „Mám dar potešovania a chcel by som viac rozumieť ženám.“

Ludka (66): „Mám dar rozoznať dobro od zla a dar lásky k blížnemu.“

Majka (55): „Neviem či z tých darov niečo mám, ale ľudia vravia, že zo mňa ide nejaký pokoj... A ja si o sebe myslím, že som taká dobrá bútlavá vrba, dokážem ľudí vypočuť, poradiť veľmi nie, na to nemám dost skúseností, ale vypočujem, pomodlím sa, za koho treba...“

Erika (49): „Dar sily v odvahe a vo vedomí, že Pán je so mnou v každej chvíli, že ma miluje a je nad všetkým, nech by sa dialo čokoľvek v mojom živote. Dar sily v modlitbe a odovzdanosti denne sa vrhať do Ježišovho náručia.“

Mária (65): „Pred mnohými rokmi som na duchovných cvičeniach prosila o dar pokoja a dostala so ho. A hlavne som vďačná za dar viery. Veľmi túžim po dare uzdravovania. Aj po dare múdrosti a rozumu.“

Katka (65): „Myslím, že mám dar rozumu. Túžim po dare poznania. Nechcem stále kritizovať manžela.“

Dp. Ján (49): „Všetky dary sú od Pána. Treba plniť Božiu vôľu, nie svoju. Chcem žiť v stave posvätnej milosti a bázne voči Bohu. Lebo všetko sme dostali od Pána.“

Jitka (70): „Mám Božiu lásku, ktorá zblízuje. Túžim po väčšej láske k ľuďom, aby som ich neposudzovala.“

Anton (63): „Nemôžem sa rozhodnúť, ktorý je pre mňa dôležitejší. Túžim po všetkých rovnako. Potrebujem to aj pre moje okolie. V každej životnej situácii niektorý z nich aj ja sama potrebujem.“

Monika (56): „Každý, kto bol na birmovke, dostal dary Ducha Svätého. Mám z každého niečo, túžim po všetkých.“

Aneta (74): „Mám dar sily Ducha Svätého, dar bázne voči Bohu. Chcela by som mať všetky. Za čo prosím Pána Boha, to je to, aby som sa cez jeho lásku naučila plniť Božiu vôľu. Úplne. Ďakujem Pánovi za dary, ktoré mi dal.“

Hermína (49): „Neprináleží mi hodnotiť dary, ktoré mi Duch Svätý daroval. Všetko je Božia vôľa. Ale túžim po dare lásky. Tej najväčšej. Aby som ju mohla tu na zemi rozdávať a v nebi splynúť s Božou láskou.“

„Dary milosti sú rozličné, ale Duch je ten istý...Každý však dostáva prejavy Ducha na všeobecný úžitok. Jeden dostáva skrze Ducha slovo múdrosti, iný podľa toho istého Ducha slovo poznania, iný vieru, v tom istom Duchu dar uzdravovať, iný schopnosť robiť zázraky, iný prorokovať, iný rozlišovať duchov, iný dar rozličných jazykov a iný vysvetľovať jazyky. Ale toto všetko pôsobí jeden a ten istý Duch, ktorý rozdeľuje každému ako chce.“ (1 Kor 12,4; 7 - 11)

Pripravili: Elena Cagaňová a Anka Gálová

Sníval som o farebnej škole

S pátrom Jánom Lichtnerom, SchP, zakladateľom piaristickej základnej školy v Prievidzi, ktorý si 2. mája pripomenul životné jubileum 70 rokov, sme sa stretli priamo v Nitre na svätej omši a potom nás zobral hore do kolégia. Bolo to veľmi milé stretnutie. Takto sme spomínali...

▪ Ako vzniklo rozhodnutie zriadiť piaristickú školu?

Niekedy v lete 1992 sa generálny provinciál rehole piaristov rozhodol, že nová piaristická základná škola bude v Prievidzi - lebo dovtedy nebola nikde. V Trenčíne a Nitre bolo gymnázium. Keď nám to oznámili, tak z večera do rána som sa rozhodol. Najprv som nechcel, veď som nemal žiadne skúsenosti, nevedel som si to ani predstaviť. Ale potom som súhlasil. Nemal to vtedy kto iný robiť. Bolo to také nadšenie. Nechcem to nazývať Božie riadenie, ale muselo tam niečo byť.

Keď som povedal, že ideme do tej školy, prekvapili sa. Možno ma pokladali za blázna - najprv nechce a teraz chce! Škola sa robila a stále nebol určený riaditeľ. Keď som videl, že sa to nejako nehýbe, tak som povedal provinciálovi: „Ja budem novým riaditeľom!“ Oni sa čudovali, že som sa tak rozhodol.

Chcel som byť riaditeľom nie preto, že by som túžil po nejakých funkciách, ale nemal to kto robiť.

To bola výhoda, že v roku 1993 vznikla Slovenská republika a nikto nevedel ako, prečo, načo. Aj na školskej správe keď som oznámil, že som riaditeľ, oni to jednoducho akceptovali. Nevedeli, čo so mnou. Takú školu nikdy nemali.

▪ Ako dobre, že ste sa takto rozhodli... A ako prebiehal zápis žiakov?

Zápis detí do novej školy bol začiatkom roka 1993, keď sa iba začínalo s prerábkou budovy. To ešte nikto nevedel, či sa to vôbec stihne. Detské programy už prebiehali rok - dva predtým. Zápis bol dole v klube, deti som fotil, dostali list na pamiatku. Otvárali sa dve prvácke a dve druhácke triedy. Niektorí chceli dať do školy aj staršie deti, ktoré už vtedy boli druhákmi na iných školách, aby opakovali ročník, ale nepovolili to zo školstva.

▪ Tak ste sa do toho pustili?

Prvá vec bola, že sme na jeseň v roku 1992 zvolali všetkých rodičov, nielen tých, ktorí chceli dať deti do školy. A prišli všetci, čo chceli pomáhať. Povedali sme im, aby napísali na papierik, čím by kto mohol prispieť. Začalo sa stavať dosť rýchlo, niekedy v januári 1993. Pán riaditeľ zo stavebnej školy nám ponúkol svojich žiakov, aby tu vykonávali prax. To bola pre nás veľmi výhodná ponuka, pretože žiakom sme platili cca 25 Sk na hodinu a murári brali aj desaťkrát viac. A škola mohla takto veľmi rýchlo vzniknúť. To bolo učňov! A mali svojich majstrov, ktorí ich usmerňovali.

Zavolať som riaditeľa hygieny a pána Muri-
na, on vtedy pracoval na stavebnej škole,
a oni chodili a pozerali. Keď videli WC,
v akom sú hroznom stave, hygienik pove-
dal: „Tu nikdy nebude škola, to sa nedá!“
Mnohí sa čudovali, či chceme dať deti do
takej studenej budovy, že tam ochorejú.
Pomáhal mi aj páter Pavol Kollár, veľa som
sa s ním radil. A bolo dobré, že on poznal
mnohých ľudí v Prievidzi aj v Bojniciach.
Poradil mi napríklad prijať pána Kotríka
z Bojníc ako stavebný dozor. Ten sa do
toho rozumel a veľmi mi to pomohlo, že
dozeral na stavebné práce.

Vodu nám zapájal otec s dvomi synmi z La-
zian. Že rozbiehajú firmu, a tak to pre nás
urobia všetko zdarma ako poďakovanie
Bohu. Všetko pre Pána a Božiu slávu! Iba
materiál bolo treba kupovať. Tak som sa stal
„nákupčíkom“ vodárenského materiálu.

Najprv sme museli priviesť do školy vodu,
pretože tá bola iba vo WC a my sme ju
potrebovali doviest' aj do tried. Bez vody
by nám triedy nedovolili otvoriť. Keď sme
so zbijačkou chceli prebúrat' stenu pre
potrubie do dolnej telocvične, nešlo to.
V stene boli samé kamene, vodári sa už
chceli vzdať. Ale ja hovorím: „Vám sa ľah-
ko hovorí, vy to vzdať môžete, ale ja nie!“
A zobral som zbijačku a dovtedy som tam
zbíjal a vrtal, kým sa mi to nepodarilo.

Raz to bolo tak, že som celý deň robil so
zbijačkou a večer som mal svätú omšu.
A mal som takú kázeň, že: „Počúvajte,
Prievidžania, takto je to - buď budem ja
robiť celý deň so zbijačkou a večer si nie-
koho nájdite, kto bude slúžiť svätú omšu,
alebo príd'te vy robiť so zbijačkou a ja sv.
omšu rád odslúžim.“ A veru prišli.

Ja som pracoval spolu s murármi, preto
som mal na rukách riadne mozole. Všetko
som robil s nimi, bol som veľmi zrobený.
A vtedy som chodieval slúžiť sväté omše
aj do nemocnice. Raz za mnou po svätej
omši prišlo jedno dievča, Terka sa volala,
a pýta sa: „Páter, to máte stigmy?“ A ja:
„Ale čo, obyčajné pluzgiere!“

Keď raz prišli rodičia na brigádu, hovorím

im, že treba dať preč starý betón vo WC.
Teraz ako? Zbijačkou to veľmi nešlo. Tak
som im povedal, nech zoberú kladivá. Keď
búchali, všetko sa triaslo, myslel som si,
že sa prepadne do múzea.

Všetky kľučky na dvere a okná som ja
montoval, neviem, prečo. Električka sa
robila, to bolo neuveriteľné. Elektrikári -
Svitkovci - z hlavy kreslili čiary, kde budú
rozvody, ďalší sekali do steny, aj Stanko
Šimkovič tam bol. Potom sa inštalovali
nové pece, tie boli ťažké.

▪ **Odkiaľ ste čerpali inšpiráciu pri zaria- dovaní školy?**

Chcel som mať „farebnú školu“. Bol som
sa pozrieť v Rakúsku v piaristickej škole
a veľmi sa mi tam páčilo, škola bola pes-
trá, farebná. Aj našu školu som si takto
predstavoval. Preto boli triedy farebné -
ružová, žltá, hnedá, fialová... Bola to také
neuveriteľné, ako vo filme. Povedal som:
„Tieto dvere a triedu nažltlo!“ - a už za
mnou aj išli takí chlapi a natierali, ako
som povedal. To už nezažijete! To dnes už
nie je možné, dnes je to už samá firma...
Svetlá som vyberal, nástenné hodiny - tých
bolo aspoň pätnásť, a keď bola zmena
času, musel som ich všetky prestavovať...
Robotu som si narobil. Hudobný zvonček
som urobil, kúpil som spínač, malé kláve-
sy tam boli, automatické melódie, prepojil
som to káblikom - že som sa v tom vôbec
vyznal... Ráno som zvončekom otváral ško-
lu o šiestej. Pekné to bolo, ako v rozprávke.
Kaplnku som si vybral, natretá bola na
bledožltlo, to tam až tak žiarilo! Dal som
vyrobiť smaltovanú tabuľu školy. Ako voľa-
kedy, s obľým tvarom.

▪ **Aké boli začiatky školy?**

Prvé pani učiteľky boli Broňa Bobušová, An-
drea Krettová, Adriana Tkáčová a pani Vilma
Dušičková. A pani Kristína Čertíková. A po-
tom sa každý rok pridávali ďalšie dve prvá-
cke triedy. Bola tam taká drevená stena a za
ňou sa pracovalo. Keď boli triedy hotové,
stena sa posunula. A účtovníčky mali vtedy
iba obyčajnú kalkulačku a celé výplaty takto
urobili. Vtedy počítače neboli.

Veľmi sme pokročili, keď sme kúpili kopírku do kancelárie. Rehoľa nám ju kúpila. A keď prišli zo školskej správy, tak hovorili, že máme nadštandardné vybavenie! To bolo vtedy veľmi drahé.

Ministerstvo nedalo žiadne financie na školu, všetko platila rehoľa. Až keď bola škola hotová, postupne to reholi refundovali.

Privítali sme v škole aj pána prezidenta Kováča. Bola vtedy taká politická situácia, že celý okresný úrad ochorel a nemal ho kto prijať, tak ho odporučili k nám. A on sa u nás veľmi dobre cítil.

▪ **Koľko dobra z tej školy vzišlo! Keď sa pozriete na tie deti, je to vidieť, akým požehnaním je táto škola.**

No to ja neviem. (Smiech.)

▪ **Za tie roky sa tu už vystriedalo veľmi veľa žiakov. A začalo sa to vďaka vám.**

No veru, bude to na budúci rok už tridsať rokov, tak tých žiakov už je veľmi veľa. To je tak, ako keď Pán vybral rybárov za učeníkov. Podobne som sa aj ja dostal za riaditeľa školy. A to bola jediná cirkevná základná škola v okrese Prievidza. Inde neboli schopní zriadiť cirkevnú školu. V Prievidzi to bol zázrak. A tí ľudia veľmi pomáhali.

▪ **Spievate si ešte s deťmi na sv. omšiach?** Občas si zaspievame, ale teraz po pandémie je to už iné. A ani nemám síl sa do toho dávať a znovu to rozbiehať tak ako predtým, keď som im nosil plyšákov a deti boli v predných laviciach...

▪ **Skladáte ešte pesničky?**

Ale kdeže! Viete, život je taký, že keď ste mladý, robíte s nadšením všetko, čo vás baví, ale potom to pomaly vyprcháva. Je omylom myslieť si, že to vydrží, ale vás to naštartuje pre povinnosť. Lebo inak by to nešlo. Ako by to vyzeralo, keby každý robil iba to, čo ho baví! To neradi počujeme, ale to je veľmi dôležité. A povinnosť sa potom podľa mňa stane láskou.

Takže aj ja už nemám takú silu, ale rád si zaspievam, aj sa pomýlim, ale už to beriem tak, že to tým deťom musím zaspievať, nie že či sa mi chce. Ale mám rád sväté omše.

▪ **Ako ste si zvykli v Nitre a ako trávite voľný čas?**

Nóó, dlho to trvalo. Ale zvykol som si. Dobre mi je tu. Občas sa preveziem vláčikom do Topolčian, dám si kávu, posedím si a idem späť. Alebo rád chodím do Štúrova, sadnem si na breh a pozerám sa. Voľakedy som chodieval často, prešiel som cez most do Ostrihomu, hore na kopec do baziliky. Teraz už hore nevyjdem, som operovaný na srdce, riedia mi krv a beriem veľa tablietiek.

A v Nitre som ku rieke chodil, aj na Zobor. Ako postavili R1, všetky polia mi tam zabrali, to bol môj „pláč“ - a teraz kam tam pôjdem, autá pozerat? Možno je to smiešne, ale radšej si ľahnem. (Smiech.) Jest' mi chutí. A moja mama vravela, že komu chutí jest', ten nie je chorý. Ona to mala také jednoduché. A teraz som bol aj vo svojej rodnej Hornej Štubni.

▪ **Vašu prímichnú svätú omšu ste celebrovali tento rok, prečo až teraz?**

Bolo to tak. Bol som trikrát očkovaný a odrazu som bol pozitívny. Musel som byť 10 dní na izbe. A keď som odtiaľ vyšiel, hovorím: „Viete, ja budem mať tento rok sedemdesiatku a mal by som rád primície.“ Pretože som cítil, že niečo som ešte nedal tým ľuďom. Za kňaza som študoval tajne, nikto to nemohol vedieť, ani mama zo začiatku, ani nikto z rodiny, ani bratia. A tajne som bol aj vysvätený v roku 1983. To bolo veľmi ťažké. Aj tábory s deťmi som mal, ale museli deťom hovoriť, že svätá omša je rozprávka. Ujo Jožo som sa volal. A popri tom som pracoval. Až v marci 1990 sme sa odkryli.

A tak som až 7. mája 2022 celebraval svoju prvú svätú omšu v rodnej obci - v kostole, kde som kedysi robil kostolníka aj zvonára. Prišli so mnou aj moji rehoľní spolu-bratia. Ja už v Hornej Štubni nemám veľa rodiny. A napriek tomu prišlo veľa ľudí do kostola. Je to tam zmenené, kostol je už opravený. Spevokol mi zaspieval aj niekoľko nemeckých piesní. Dostal som od obce veľký košík plný darčiekov, rôzne knihy,

ROZHOVOR

šáločky. Predstavte si, že na slávnostnom obede bolo asi 36 ľudí.

Bolo to všetko veľmi milé, dobre som sa cítil. Cítil som také zadost'učinenie. Ľudia si to zaslúžia. Boli takí šťastní.

Ďakujeme pátrovi Jánovi za to, že nám venoval svoj vzácny čas. Aj páter Alojz Orlický sa prišiel s nami porozprávať. Bolo veľmi milé ich oboch po dlhom čase stretnúť. Sú spolu v reholi už 47 rokov. Pospomínali sme ešte mnoho zaujímavých vecí, ale to už bolo na ďalší rozhovor.

Elena Cagáňová

Foto: Elena Cagáňová, fb Rehole piaristov

Páter Ján Lichtner, SchP, sa narodil 2. mája 1952 v Hornej Štubni a tu trávil aj detstvo. Po tajných štúdiách bol v roku 1983 vysvätený za kňaza. V Prievidzi pôsobil od mája 1990 a zanechal tu hlbokú stopu. Krátko po svojom príchode do Prievidze začal organizovať programy pre deti. Jeho detské sväté omše pritiahli do kostola mnoho detí aj rodičov. Oblúbené boli aj nedeľné popoludnia Deti deťom. To bolo v časoch po revolúcii niečo, čo sme dovtedy nikde nezažili. Také dobro a láska, bolo to akoby dotyk s nebom. V januári 1993 sa pustil do budovania piaristickej základnej školy, v ktorej bol aj prvým riaditeľom. Bez neho by piaristická škola neexistovala. Napísal niekoľko detských knižiek a pesničiek. Deti miloval a ony milovali jeho. V roku 1997 bol preložený do Nitry, kde pôsobí dodnes. Aj tu sa venoval najmä deťom a jeho detské sväté omše sa rýchlo stali populárnymi. Tento rok oslávil 70 rokov života. Ďakujeme Bohu za neho a prajeme mu ešte mnoho požehnaní do ďalších dní!

Dary Ducha menia smútok na radosť

„Pokož vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás.“ *Ked' to povedal, dýchol na nich a hovoril im: „Prijmite Ducha Svätého.“ (Jn 20, 21 - 22)*

Večer tohto dlhého dňa Vzkriesený prichádza medzi svojich učeníkov. Nachádza ich za zatvorenými dverami: sú ešte v hrobe strachu a nemajú zatiaľ účasť na jeho živote. Preto Ježiš osobitne zdôrazňuje, že to je on, skutočne živý. On, ktorý premohol svet, ich naplňa pokojom a istotou - on sám je zdrojom tohto pokoja. Otvára brány ich srdiec a dáva im odvahu vykročiť do sveta a prinášať doň dary Ježišovho vzkriesenia.

Stretnutie so Vzkrieseným

To, čo prežívajú učeníci, platí pre všetkých nasledovníkov: Vzkriesený zostáva navždy neochvejným základom ich pokoja a nevyčerpatelným prameňom ich radosti. To im pomôže čeliť ťažkostiam, s ktorými musia počítať, keď budú pokračovať v Ježišovom diele spásy.

Naplňa sa Ježišova predpoveď učeníkom: „*Aj vy ste teraz smutní; ale zasa vás uvidím a vaše srdce sa bude radosť. A vašu radosť vám nik nevezme.*“ Nie je to len radosť zo stretnutia s blízkym človekom, ktorého sme dlho nevideli. Je to radosť z istoty, ktorá zo vzkriesenia vyplýva, že Ježiš je skutočne Pán, Boží Syn.

„*Počuli ste, že som vám povedal: Odchádzam - a prídem k vám. Keby ste ma milovali, radovali by ste sa, že idem k Otcovi, lebo Otec je väčší ako ja.*“ Žriedlom tejto radosti je Duch Svätý, ktorého Ježiš daruje svojim učeníkom. Úžasný zážitok stretnutia so Vzkrieseným sa spontánne prejavuje túžbou podeliť sa o túto radosť.

Pokož vám

Ježiš prišiel, stal si doprostred a povedal im: „*Pokož vám!*“ Prvotným darom Vzkrieseného je pokoj, istota a ochrana, ktorú učeníci nachádzajú v samotnom Ježišovi. Keď si ich vyvolil, vedel, že nie sú bez chyby, ale aj takí boli jeho. Napriek tomu, že ho opustili, zapreli a zradili, on ich vyhľadal, aj keď ho oni nehľadali. I keď sa človek pred Bohom skrýva

a zatvára, Boh naňho čaká v jeho vnútri. Ježiš vystúpil aj s telom k Otcovi, aby sa vrátil k nám v dare Ducha Svätého. Pre Ježiša nebol prekážkou múr smrti ani kameň nad hrobom, nie sú preňho problémom ani zatvorené dvere, ani zatvorené srdcia. Aj ten, čo uteká od Boha, uteká s Bohom vo svojom srdci.

Ruky a bok

Ako to povedal, ukázal im ruky a bok. Prebodnuté ruky a bok sú znakom Ježišovej identity, to z nich pramení pokoj, ktorý Ježiš prináša. Na kríži privádza k Otcovi roztratené deti, „*jeho ranami sme uzdravení*“ (Iz 53, 5). Ruky sú symbolom moci. Nimi človek tvorí i ničí. Ježišove ruky sú znakom moci lásky. Ruky, ktoré umývali a utierali učeníkom nohy, boli pribité z lásky a v službe každému stratenému Otcovmu synovi a dcére. Sú to ruky, z ktorých nás Otcovi nikto nemôže vytrhnúť. Sú to ruky samého Otca: „*Ja a Otec sme jedno*“.

Medzi dary Ducha Svätého patrí aj dar „*hovorit' jazykmi*“, čo od samotných začiatkov Cirkvi vyjadruje jej univerzálnosť, katolíckosť. Hovorit' jazykmi však znamená viac než len vedieť sa vyjadriť v rôznych rečiach. Prejavuje sa tak vnútorné spojivo medzi jednotlivými členmi cirkevných spoločenstiev, ktoré aj týmto zjednocujúcim pôsobením vytvára Duch Svätý. Apoštoli sa na Turíce nestali zrazu polyglotmi. Na ohlasovaní apoštolov bolo obdivuhodné, že všetci rozumeli tomu,

čo apoštoli hovorili: „*počujeme ich vo svojich jazykoch hovoriť o veľkých Božích skutkoch*“ (Sk 2, 11).

Smútok sa mení na radosť

Učeníci sa zaradovali, keď videli Pána. A znova im povedal: „*Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás.*“ Radosť v Pánovi je naša sila, vyháňa strach a smrť. Ježišova víťazná radosť preniká aj do toho, kto je s ním zjednotený ako ratolesť s viničom.

Túto radosť človeku nemôže nikto a nič vziať, lebo pramení v radosťi toho, ktorý zvíťazil nad smrťou. Smutné kresťanstvo znamená, že živý vzťah so Vzkrieseným sa zredukoval len na súbor náboženských praktík. Ježiš však učeníkov zapája do vzťahu, ktorý je medzi ním a Otcom.

Dôvera vo Vzkrieseného

V tomto prípade to nebol bežný židovský pozdrav, šalom - pranie pokoja, ale dar pokoja. Ježišova prítomnosť spôsobuje,

že apoštolov opúšťa strach, naplňa ich istota a radosť: „*Ved' on je náš pokoj!*“ (Ef 2, 14) Vidieť živého Ježiša uprostred večeradla znamenalo pre učeníkov dôkaz Božej moci a vernosti svojim prisľúbeniam. S takýmto mocným Bohom sa cítia neohrozene, isto a odovzdané. Táto radosť sa má z učeníkov preniesť aj na ďalších ohlasovateľov Ježišovho vzkriesenia. Učeníkov bude dôvera vo Vzkrieseného udržiavať v istote a radosťi uprostred mnohých skúšok. Učeníkov naplňalo sklamanie, strach, úzkosť aj zahanbenie zo zlyhania a zrady. Ježišova prítomnosť uprostred nich naplňa učeníkov radosťou istotou: „*Radosť v Pánovi je vaša sila*“ (Neh 8, 10), radosť vyháňa strach a smrť.

Duch udržiava učeníkov v synovskom vzťahu s Otcom, aj v jednotlivých krokoch pri plnení zvereného poslania. Odpúšťať hriechy je väčší zázrak ako kriesiť mŕtvych. Duch Svätý, ktorý všetko v láske tvorí a obnovuje, je aj darcom odpustenia. Moc odpúšťať hriechy neznamená len kňazskú moc odpúšťať hriechy vo sviatosti zmierenia. Je to aj moc ako sila a schopnosť odpúšťať tie hriechy, ktorými sa iní previnili voči nám, ale tiež vedieť odpúšťať aj sebe samým.

Doteraz Ježiš učil, zhromažďoval zástupy, uzdravoval a odpúšťal hriechy cez svoju ľudskú prirodzenosť. Odtiaľ bude pokračovať vo vyučovaní, utváraní a spravovaní Cirkvi ako Božieho ľudu prostredníctvom svojich učeníkov. Tak ako sa ľudské telo skladá z miliónov samostatných buniek, ale tvoria jedno telo, aj Kristovo mystické telo je jedno, hoci sa skladá z miliónov ľudí začlenených krstom do Krista, lebo ho oživuje Duch Svätý.

Text: Miroslav Turanský
Foto: Mária Melicherčíková

(Bibliografia: M. Gavenda: V sile Slova, Don Bosco, 2014)

Dňa 29. 5. 2022 prijalo v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi z rúk biskupa Banskobystrickej diecézy Mons. Mariána Chovanca sviatosť birmovania 48 birmovancov.

...tri otázky pre Isabellu Falatovú, dobrovoľníčku z Charity - domu sv. Vincenta

Niektorí ľudia ani po odchode do dôchodku nezostávajú nečinne doma, ale svoje sily a čas venujú iným. Patrí medzi nich aj pani Isabella Falatová, ktorá už sedem rokov obetavo pomáha v Charite - dome sv. Vincenta ako dobrovoľníčka. Za túto svoju nezištnú činnosť získala ocenenie Prievidzský anjel. Odovzdané jej bolo 19. mája 2022 v Dome kultúry v Prievidzi na podujatí Tváre mesta.

1 Ako dlho sa venujete dobrovoľníctvu?

Dobrovoľníctvu sa venujem približne sedem rokov. Predtým boli dobrovoľníkami moje dcéry. Jedného dňa prišli ku mne domov a povedali mi: „Mami, my sme z Lazian a varíme v sobotu a v nedeľu pre prievidzskú charitu a ty si Prievidžanka, bývaš bližšie a nemáš sa k činu.“ Ja im na to: „No tak ísť medzi bezdomovcov, to nepripadá do úvahy, veď viete, čo sa tam deje...“ Dcéry mi však povedali, že to sa len tak hovorí, že to mám najskôr vyskúšať a potom si spraviť názor. Tak im hovorím: „No dobre. Ja si doma navarím, všetko si pripravím, rozdám im to tam, ale vždy ma musíte na charitu odviezť.“ Tak sme sa teda dohodli a fungovali sme v takomto režime pol roka, možno aj viac, než som sa do toho dostala.

Jedného dňa prišiel za mnou pán riaditeľ charity a povedal mi, že kuchár ide na dovolenku, či by som zaňho na dva týždne nešla variť. „Ja? To v žiadnom prípade. Čo tam budem sama robiť?“ povedala som mu. On ma však upokojoval, že tam bude so mnou, bude na všetko dohliadať a bude mi pomáhať. Tak som súhlasila.

2 Ako si spomínate na ten prvý deň?

Vtedy som sa s bezdomovcami ešte len zoznamovala. Poznala som ich iba z víkendov a to tam nechodili všetci. No už na tretí deň, keď som tam zostala sama, sa tak pobili, že po jedálni lietali stoličky, stoly.

Hneď, ako som začula hurhaj, pozrela som sa cez výdajné okienko do jedálne a zakričala som: „Hej, hej! Čo je to tam? Počúvate ma? Čo to robíte? Prečo sa kopete, búchate jeden do druhého? Prečo sa bijete? Čo sa stalo?“ Bezdomovkyne stáli opreté pri stene čo najďalej od bitky a ďalších sedem či osem chlapov sa dívalo na bitkárov. Nikto ma nepočúval. Tak som išla do jedálne, buchla som dverami - a vtedy zostali zaskočení, že čo sa deje.

„To čo má znamenať?“ začala som po nich kričať. „Fero, Jožo, Igor, rozbite ich a všetci von!“ Vyhнала som ich na chodník a povedala som im, že dnu ich pustím, až keď sa upokojia - a že možno im potom dám aj najesť. „Však my sme to nezačali, to oni,“ vyhovárali sa. „Povedala som, že máte byť ticho. Ak sa neupokojíte, nepustím vás dnu.“

Po štvrthodine som za nimi prišla von a pýtam sa: „Už ste pokojní? Tak teraz sa pekne pomodlíme.“ A pomodlili sme sa. Potom som im povedala: „A teraz tak potichu, že budem trochu počuť lietať, prídete dnu a budete jesť. Ale ani jedno slovo! Ak niekto začne do niekoho vrtať, všetci pôjdete von a už nedostanete nič!“ Ticho si sadli a po jednom si prichádzali po jedlo. Najedli sa, a keď odchádzali, každý jeden mi povedal „ďakujem“ alebo „dovidenia“. A odvtedy mám pokoj až dodnes. Rešpektujú ma a vedia, čo si môžu dovoliť a čo nie.

3

Od koho ste sa dozvedeli, že ste nominovaná na ocenenie Prievidzský anjel?

Dozvedela som sa to od riaditeľa charity Milana Petráša. Povedala som mu, že nikam nepôjdem, že on pôjde tú sošku vydihnúť. Presviedčal ma a nakoniec ma aj presvedčil, aby som tam išla. Hovoril mi, že si tam môžem pozvať rodinu, blízkych, Necpaľanov... Nieкто má problém, čo si na takú udalosť oblečie, obuje, aký bude mať účes. Toto mňa vôbec nezaujímalo. Obliekla som si šaty, ktoré rada nosím, obula som si topánky na nízkom opätku, lebo v Dome kultúry sa po schodoch na pódium ide veľmi zle, tak aby som nespadla. Povedala som mu, že na javisko pôjde so mnou - všetko mi slúbil. A nakoniec len pri mne sedel a nič mi neporadil. (Smiech.)

Tie pocity pri preberaní ocenenia boli dost' hrozné. Kolená sa mi triasli, hlas sa mi triasol, plakala som... Po prvýkrát som stála na javisku pred takým veľkým publikom. Pán riaditeľ mi predtým vravel, že to len všetci ocenení vyjdeme na pódium, dajú nám ocenenia a bude. Ale nie. Oni sa rozhodli volať nás po jednom a každý musel rozprávať do mikrofónu.

Keď som toto uvidela, hovorím Milanovi: „Čo ja tam budem hovoriť? Povedz mi, čo mám povedať!“ „Však ti niečo napadne,“ bola jeho odpoveď. „Čo mi má napadnúť?!“ A len čo som to povedala, už ma zavolali hore. (Smiech.)

Na pódiu som ani poriadne nevnímala, čo o mne vraveli, lebo stále mi v hlave bežalo, čo mám povedať... Začula som iba slovo „mama“, vybehli mi slzy, pani primátorka sa na mňa pozrela, čo sa deje a moderátor Štefan Skrúcaný sa ma začal pýtať. Stále som nechápala, čo robím medzi všetkými tými lekármi, učiteľmi a inými kapacitami... Pamätám si, že som začala hovoriť niečo o tom, že ani jeden z nás si nemôže byť istý tým, že na ďalší deň bude mať strechu nad hlavou - ale ďalej už neviem, čo som vravela. Bezdomycom hlavne chýba láska. Oni aj majú dobré srdiečka, ale nevedia ich využiť vo svoj prospech.

Pripravil Mário Orság
Foto: archív KaSS Prievidza

Ako rozoznať múdreho človeka

V dnešnej dobe preplnenej obsahmi z médií musíme viac ako predtým vedieť rozlíšiť, kto je skutočne múdry človek. Niekedy je to pre nás jednoducho ten, kto má rovnaký názor ako my. Ale aby sme v živote rástli, musíme byť objektívni. A preto sa pozrime na niektoré poznávacie znamenia múdrych ľudí.

Sú otvorení

Múdry človek sa vie pozrieť na každý názor bez toho, aby sa nechal prevalcovať zaujatosťou alebo emóciami. Vie, že každý príbeh má niekoľko verzií a že každý človek má opodstatnené dôvody rozmýšľať tak, ako rozmýšľa. Preto múdry človek skôr, než si vytvorí nejaký názor, oboznámi sa s celou škálou aspektov.

Nepredpokladajú, že majú vždy pravdu

Múdry človek nie je dogmatický. Nie je agresívny a nepožaduje, aby sa uznávalo všetko, čo povie. Vie, že život je príliš zložitý na to, aby bol jednoznačne presvedčený, že má vždy pravdu. Ako povedal Sokrates, „jediná skutočná múdrosť je vedieť, že nič nevieš“. Múdry človek viac počúva ako hovorí, zvažuje viac ako reaguje a namiesto rozkazovania spolupracuje.

Nemajú silné ego

Múdri ľudia nemajú veľké ego. V živote toho prežili veľa a pochopili, aké je ego zbytočné a krehké. Nesúdia iných ľudí. Necítia potrebu hovoriť o sebe. Keď sa rozprávajú s inými, je to menej o nich a viac o tom, ako môžu pomôcť.

Prijímajú zmeny

Je ťažké prijať zmenu. Ľudia si chcú nahovárať, že všetko je nemenné. Ale pravdou je, že život sa neustále mení a ak to nedokážeme akceptovať, spôsobí nám to bolesť. Múdri ľudia chápu, že svet takto funguje. Vedia, že zmena môže byť trochu desivá, ale prijať ju je jediný spôsob, ako rásť a prispôbiť sa. Nenechajú sa vystrašiť meniacou sa povahou života. Ved' prečo by sa mali báť niečoho, čo nemôžu zastaviť?

Nemajú radi prázdne reči

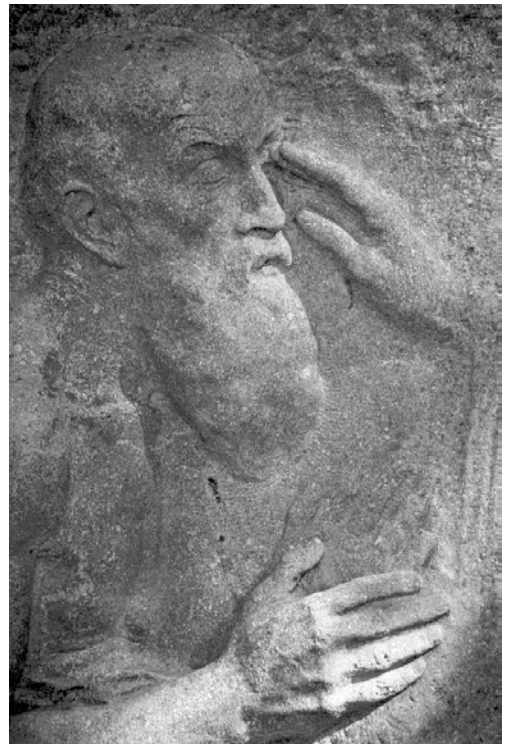
Zatiaľ čo múdri ľudia sú vo všeobecnosti trpezliví, rýchlo ich omrzí rozprávanie bez akejkoľvek skutočnej podstaty. Musia byť schopní vyťažiť z rozhovoru niečo zaujímavé, niečo, čo stimuluje ich myseľ. A tak v niektorých debatách majú pocit, že ich čas je premárnený a nebudú chcieť nič iné, než odtiaľ odísť a robiť niečo, čo skutočne stojí za ich čas.

A tak sa nebojme byť sami alebo „odstrániť“ z kolektívu, keď si s niektorými ľuďmi nemáme čo povedať. Často si myslíme, že je to naša chyba, že s nami niečo nie je v poriadku. A vôbec by nám nenapadlo, že to môže byť znak našej múdrosti!

Mgr. Zuzana Liptáková

O.Z. Lepšie ja - poradenstvo, semináre, kurzy

Foto: Mária Melicherčíková

Boh svoje dary neberie od nás preč

Ahojte, mám 21 rokov a po ceste s Pánom sa snažím kráčať už nejaký ten čas. Obdobia pri tom mám všelijaké. Uvedomujem si, že je to naozaj o vzťahu medzi mnou a ním. Úprimne poviem, že bol čas, keď som ho s vierou prosila o telesné uzdravenie a nestalo sa, a vtedy som ho úplne odmietla. Odložila som Bibliu a všetky križiky do skrinky a nemodlila som sa. Vôbec som sa s ním nerozprávala.

Po čase som si však všimla, že nemôžem prestať smerovať každodenné myšlienky do neba k nemu. Bolo to pre mňa také prirodzené, že som si nemohla pomôcť. Boh nie je automat na modlitby, ktorý keď doň vložím modlitbu, hoci s veľkou vierou, vyhodí mi to, o čo žiadam.

Aké som ovocie?

Stále nerozumiem, prečo sa dialo to, čo sa dialo. Ale mojou úlohou nie je veciam rozumieť, mojou úlohou je milovať. Je to úloha pre každého z nás. To je prikázanie novej zmluvy, ktoré nám Ježiš dáva pre naše vlastné dobro. A láska nie je vždy jednoduchá. Boh nás však požehnáva, lebo je jedným z ovocia Ducha Svätého, ktorého nám zoslal po tom, ako vystúpil do neba. Stačí teda s Duchom žiť vzťah.

Kedysi dávno som na jedných duchovných cvičeniach dostala otázku: „Keby si mala byť ovocie, ktoré by si si vybrala a prečo?“ Moja odpoveď nebola úplne jednoznačná. Vedela som, aké ovocie si predstavujem. Ťažšie však bolo pomenovať ho. Tak som ho opísala: Moje ovocie má na sebe tvrdšiu šupku, ktorá je akási hnedá a vyrastajú z nej akoby pichliače. Ale vo vnútri je to ovocie krásne sfarbené, šťavnaté, chutné. Len nie je také jednoduché sa k tej dobrej časti dostať.

Náš vedúci, ktorý sa otázku pýtal, mi odpovedal niečo takéto: „Máš veľmi zvláštnu múdrosť, ktorou vidíš a rozumieš veciam, čo sa dejú do hĺbky. Pri tomto poznaní však veľmi zosmutnievaš.“ Dostala som

vysvetlenie, prečo som také ovocie, aké som si vybrala. Verím, že múdrosť v nazeraní na svet inak je darom od Boha. S darmi je však dôležité naučiť sa správne zaobchádzať, lebo ovocím nie je smútok, ale radosť.

Dary majú svoj čas

V rovnakom období v tom istom spoločenstve mi ľudia začali hovoriť, že mám dar prorockva. Ten som však nemala veľmi priestor viac

skúmať ani rozvíjať, lebo to pominulo akosi veľmi rýchlo. Potom prišlo už spomínané ťažké obdobie.

Počas jedného rozhovoru asi o rok neskôr mi bolo povedané, že Boh svoje dary od nás neberie preč. Iba ich uloží akoby do režimu spánku a takto čakajú na vhodný čas. Verím, že ak mi Boh naozaj dal tento dar, opäť ho prebudí. Aj sám Pavol nám v liste píše, že si máme od Boha prosiť dary, aj dar prorockva, a že ten je veľmi dobrý, lebo pomáha budovať cirkev, spoločenstvo. Ak sa náhodou niekto z vás vie stotožniť s tým, čo píšem, vyzývam vás do dôvery v Boha. Proste si dary. On má s nami plán a dokončí dielo, ktoré s nami začal. Je dobrý Otec. Ak aj my, hoci sme zlí, vieme dávať deťom dobré dary, o čo viac dá náš Otec, ktorý je dobrý a miluje nás?

Boh ťa miluje. Stvoril ťa úžasne a pozýva ťa do dobrodružstva. Tak ako aj mňa. Túži uzdravovať a žiť vzťah.

Text: Keka
Foto: Oliver Gurka

Láska

2. 5. 2022

Aj keď láska kvitne v každom veku i čase, v máji je to akosi iné, krajšie, vášnivejšie, intenzívnejšie. Nový život v prírode, ukázaný kvetmi jari, podvedome provokuje najmä mladého človeka k novému vzťahu, silnejšiemu, než žil doteraz. Otvára priestor pre lásku.

Rozprávali sme o tom i minulý týždeň v spoločnosti niekoľkých manželských párov. Spomínalo sa zahľadanie, keď v nej zrazu objavíš novú krásu, ktorú si predtým nevidel; započúvanie nielen do jeho farby hlasu, ale i obsahu reči; iskra, ktorá preletí a zapáli oheň vášne, ktorú si predtým nepoznal; a všeličo iné.

Najviac ma oslovil pár, ktorý tvrdil, že láska je o čase. Mladý človek, ktorý na nič nemá čas a vytáča ho každá stratená minúta, keď musí počúvať „nezmyselné rady“ svojich rodičov, je zrazu schopný hodiny počúvať. Je zvedavý na všetky pohľady svojho partnera, váži si jeho riešenia a pýta si od neho radu pri svojich problémoch. „Dlhé večery, prechádzky voňavými ulicami a hodiny dialógu o všetkom možnom nám už vtedy ukázali, o čom je láska - aj keď sme si to ešte nevedomovali. Dnes už vieme, že nemá čas na druhého, nepočúvať ho, znamená málo milovať,“ povedal jeden z nich.

Tak som im poprial, čo prajem dnes aj vám, priatelia: aby ste nielen v máji, ale vždy mali čas viesť dialóg, pestovať lásku.

Vladimír Slovák Rádio Slovensko slovensko.rtv.sk

Zamyslenie na dnešný deň vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Detaily

9. 5. 2022

Už som ju viackrát videl na obrázku či v televízii, ale realita mi vyrazila dych. Šikmá veža v Pise, ktorú som navštívil koncom apríla, sa mi zdala byť taká naklonená, akoby už padala. A keď Marcel povedal, že kúpil lístky, aby sme na ňu mohli vystúpiť, prekol ma strach. Až keď som si prečítal, že naklonená je takmer od začiatku, teda už mnoho storočí, ba že bola aj viac ako teraz a nespada, pristal som.

Výstup po schodoch, kde človeka vždy ťahalo na jednu stranu, korunoval krásny výhľad. Najväčším prekvapením však nebol pohľad dole, ale hore. Keď som sa v najvrchnejšej, šiestej galérii pozrel na hlavice stĺpov, očarili ma. „Korintské,“ hovorí kamarát. „Áno, ale každá iná!“ To som ešte nevidel. Práca kamenárskych majstrov, umelcov z 13. storočia ukázala variabilitu nápadov a prevedení, množstvo odlišných detailov.

Aj pohľad na človeka je podobný. Iný z diaľky, cez fotku či video, iný v realite. Často sa nám zdá byť aj nebezpečný, šikmý, morálne naklonený. Ale keď dokážeme vo svojom poznávaní stúpať, nájdeme veľa krásneho. Najmä ak nepozerať povýšenecky zhora dole, ale zdola nahor. To nám umožní vnímať dobrotu, morálnu krásu a variabilitu postojov iných. Krásne detaily, ktoré z diaľky či zvonku nevidieť.

Siena (16. 5. 2022)

Aj keď náš občiansky kalendár ostal na tradičnej pozícii Alexandrijskej, patrónkou Talianska i celej Európy je Katarína Sienská. Pri aprílovej návšteve Toskánska sme preto prirodzene šli pozrieť aj jej rodné mesto. A zistili sme, že ani tu nie je na prvom mieste. Turistické príručky hovoria pri Siene najmä o Piazza del Campo, ktorého súčasťou je Palazzo Pubblico, mestský dom s krásnou štíhlou vežou. Na námestí sa každoročne konajú dostihy Palio v historických dobových krojoch. Nad ním je úžasná katedrála Santa Maria Assunta, patriaca medzi najkrajšie talianske gotické stavby.

Wikipédia Katarínu neuvádza ani medzi siedmimi osobnosťami mesta, kde sú štyria pápeži - pričom práve vďaka nej sa v 14. storočí Gregor XI. vrátil do Ríma, čo bolo nevyhnutným predpokladom neskoršieho rastu morálnej autority tejto inštitúcie.

Dvadsať piate dieťa miestneho farbiara nevyunikalo vzdelaním, ale blízkosťou Bohu, ktorú prezentovali extázy a vnútorné zážitky. Najznámejšie je mystické zasnúbenie s Kristom, ktorého predstava bola znázornená aj v malom kláštore pri jej rodnom dome. Dost' pompéžna, a preto, myslím si, nie veľmi pravdivá. Ved' tomu, ktorý si vybral za matku tiché dievča z Nazareta, sa u Kataríny asi najviac páčila jej skromnosť a pokora. Predpokladám, že jeho pohľad na ľudí sa dodnes nezmenil.

Osobnosti Florencie (23. 5. 2022)

Ono to všetko nešlo. Myslím navštíviť vo Florencii. Tak sme sa dohodli na niečom osobnom i niečom odporúčanom. Katedrála, baptistérium a veža so 414 schodmi boli krásne. Aj priľahlé múzeum s originálnymi diel i projekciou hovoriacou o stavbe úžasnej kupoly. Potom prišla na rad socha Dávida a miesto, kde upálili Savonarolu, veľkého kazateľa konca 15. storočia. To boli dve veci, ktoré som mal v srdci.

Nasledoval kamarátom Marcelom odporúčaný kostol Santa Croce, doslova preplnený umeleckými dielami. Giottove fresky, ktoré som poznal z mnohých publikácií, som konečne videl naživo. Cimabueho križ, ktorý inšpiroval stovky umelcov, doplnil silu priestoru, ale najmä ľudí, ktorí tu žili a tvorili.

Santa Croce je totiž i mauzóleom, kde sú umiestnené telesné pozostatky veľikánov Florencie: Michelangela, Galilea, Rosiniho či Machiavelliho. Silno ma oslovila aj náhrobná tabuľa Guglielma Marconiho, jedného z vynálezcov rádiového vysielania. Muža, ktorý prehral niekoľko patentových sporov v tejto oblasti s Jozefom Murgašom. „Áno, patrí sem,“ povedal som si. „Je to veľikán vedy a techniky.“ A Taliani sú veľkí v tom, že tu je. Ved' viete, kde je pochovaný náš Murgaš?

Spev v Ríme (30. 5. 2022)

„A keď boli vysvätení, hneď spievali liturgiu v chráme svätého apoštola Petra slovienskym jazykom, a v druhý deň spievali v chráme svätej Petronily, a v tretí deň spievali v chráme svätého Andreja. A potom zas v chráme veľkého učiteľa sveta, Pavla apoštola; a celú noc spievali, chválorečiac sloviensky.“ Tak hovorí starosloviensky Život Konštantína - Cyrila.

„Ved' je to znovu tu,“ prebehlo mi myslou pred mesiacom na omši slovenských pútnikov v Ríme. Keď sme skončili audienciu u Svätého Otca, presunuli sme sa do Svätopeterskej baziliky, pápežovej katedrály. Okolo oltára sa zhromaždili stovky kňazov a tisíce veriacich. A spievali po slovensky. Výborná akustika chrámu úžasne umocnila krásu nášho jazyka i spevu Slovákov. Jeden môj farník mi povedal: „Skoro som prišiel o hlasivky. Ale zaspievať si v sedmobrežnom kruhu Ríma, kde sa Petra chrám vypína práve tu, stálo za to.“

Nebol som v Ríme prvýkrát a nie som prívržencom masových akcií ani citovej nábožnosti. Ale toto ma na záver týždennej dovolenky v Taliansku dostalo. Bol to prílev energie a chuti pracovať pre cirkev i pre národ. Nevie, kde budete dovolenkovat' vy, priatelia, ale tak či onak vám prajem podobné zážitky a načerpanie síl.

Automatika našich kolien

Adorácia

Raz som na dovolenke videl jedného muža s koberčekom pod pazuchou. Rozložil si ho na zem, klakol si obrátený tvárou k Mekke a klaňal sa svojmu Bohu. Turisti ho mlčky pozorovali. Vyznával svoju vieru, hoci to nerobil vzhľadom na pozorujúcich turistov. Keby bol sám, urobil by to isté z potreby srdca. Práve viera spôsobila, že niekoľko ráz denne nadväzuje kontakt s Bohom a vyjadruje svoju závislosť na ňom.

V mnohých náboženstvách má modlitba adorácie svoje patričné miesto. Veriaci človek chce vyjadriť svoj postoj voči Bohu. Jedni to robia postojáčky, iní klačiaci, iní sa zas dotýkajú hlavou zeme, a to všetko na znak úcty pred Bohom. Všetci sa usilujú o to, aby sa na chvíľu stíšili, aby mohli nadviazať kontakt s ním.

Adorácia sa rodí v srdci

Adorácii sa nemožno naučiť, ona sa rodí v srdci pod vplyvom čoraz lepšieho poznania Boha. Má veľa z postoja úcty voči láske. Čím lepšie ktosi pozná milovanú osobu, tým viac je ňou očarený a o to ľahšie sa mu k nej pristupuje. Takisto sa nikto nemôže naučiť umeniu milovania, musí sa rozhodnúť pre rozpálenie ohňa vo svojom srdci. Súhlasíť s tým, aby láska prenikla jeho vnútro. Treba pristúpiť k prameňu ohňa, zapáliť svoje srdce a následne udržať plameň, aby nezhasol.

Adorácii Boha sa nedá naučiť, ale je možné pripraviť si srdce, aby iskra Božej prítomnosti zapálila oheň. Je potrebné stíšenie srdca s pozornosťou na to najdôležitejšie - Boha. Boh sám zostupuje do ľudského srdca, v ktorom pôsobí tak, ako len chce.

Kolená sa zohýbajú samy

Adorácia sa začína vtedy, keď sa kolena samy zohýbajú pred Bohom. Človek prežíva vedomie pravdy, kto je Boh a kto je sám človek. Človek chápe, že všetko, čím je a čo má, pochádza od Boha, ktorému treba ďakovať a zvelebovať ho za bohatstvo udelených darov.

V adorácii dochádza k nadviazaniu kontaktu s mojím Bohom. To nie je akýsi Boh

na nebi, Boh všetkých. To je môj Boh, môj Ježiš - On a ja. Všetko ostatné ide nabok. Dochádza k výmene pohľadov, ktoré siahajú na dno môjho srdca. On ho pozná. Je to pohľad plný lásky, ktorá vynáša človeka nad všetky viditeľné stvorenia. Je to pohľad tej lásky, ktorá ma chce priviesť k pravému šťastiu, pravde, pokoju, nádeji.

Adorácia odstraňuje všetko, čo ma oddeľuje od Boha a dovoľuje stretnúť sa s ním v samote. Ona musí byť začiatkom každej prosebnej modlitby, odpustenia, vďakyvzdávania. Ona dovoľuje zaujať vlastný postoj voči živému Bohu.

Text: Pavol Škovránek, kaplán

Foto: Mária Melicherčíková

Opustenosť, ktorá neopustí

(Posledné pokušenie Krista, réžia: M. Scorsese, 1988)

„Lebo láska je mocná ako smrť a vášeň lásky tvrdá ako podsvetie.“ (Pies 8, 6)

„Viem, že Boh ma miluje,“ hovorí Scorseseho Ježiš zvičajúci sa na zemi v bolestnom krči. „Chcem, aby prestal.“

Attenzione!

Film hneď na začiatku informuje - toto nie je prerozprávanie evanjelií, ale pokus o zobrazenie duchovného boja človeka. Udalosti a postavy známe z Písma sa voľne prelínajú s myšlienkovým svetom autora literárnej predlohy, Nikosa Kazantzakisa.

Lahko sa v tom dá stratiť. Lahko možno nadobudnúť dojem, že sme svedkami sfilmovej herézy. To by však znamenalo, že sme nedávali pozor už pri úvodnom texte.

Viera v mŕtvej nádeji

Umelecké dielo je mnohovrstevný fenomén otvárajúci dvere do nekonečna. Súperí s našou túžbou zmocniť sa vecí definitívne. Ukazuje nám, že je veľa toho, čo nevieme. Spochybňuje nám blízke obrazy svojím nevidane novým pohľadom.

Máme tendenciu prilipnúť k obrazom krajším ako realita. Menej komplikovaným, s menším počtom vrstiev, odetých do pastelových tónov; k obrazom menej biblickým. K obrazom menej kresťanským, na ktorých je sv. Terezka len nepatrne človekom, zato evidentne anjelom. A predsa temná noc, púšť, kríž sú miestami, kde sa najplnšie odohráva stretnutie duše s Bohom. Tam, kde nás nad všetky pochybnosti odhodil ako prázdnu nádobu. Milosť tým viac ťaží, v čím vyššej koncentrácii ju prijímame. Keď sa neudeluje nepriamo cez ľudí a veci, tlačí na srdce svojou nehmotnosťou a nepochopiteľnosťou prejavujúcou sa ako zvierajúce prázdno.

Hlavne to zdravíčko a šťastíčko
Ježiš z Posledného pokušenia Krista ilustruje

konflikt, ktorý môže nastať medzi šťastím a zmyslom. Osteň jeho poslania mu je v poslednej časti filmu vyťahnutý. Božia láska, ktorá robila každý nádych bolestivým, ustúpila. Zľutoval sa nad ním. Poslal svojho anjela, aby zastavil dovŕšenie toho nezmyslu. Stačilo. Teraz je čas na šťastný život, ktorý kvôli vyvoleniu opustil. A ten taký aj oveľa viac než menej je. Po ostni zostala len malá dierka. Konečne je čas na lásku - tú normálnu, k žene. Svet je krásny dostatočne. Z tej nehojacej sa ranky nevykrvácaš.

A práve to mi na sklonku šťastného života nedovolí byť šťastným. Tá ranka, ktorá sa mala zväčšovať, až by som nebol ničím iným než ňou - odporný a odvrhnutý, nepodobný človeku, krásny len v očiach Toho, ktorého milosrdného pohľadu sa ani za pomoci šťastia neviem natrvalo zbaviť. Čo teraz? Už je príliš neskoro volať, či?

A tie zvony na konci filmu!
No zimomriavky.

Text: Peter Pikulík, OFMConv
Foto: images-na.ssl-images-amazon.com/

P O Ď M E N A V Ý L E T

Zo Skleného do Ráztočna

„Vrúcim slnkom sprevádzaní prišli sme do vyžiadaneého tieňavého závozu. Čirom-čárom vystupuje sa hore a meno Parichvost svedčí o vtype a o akosti cesty.“ G. K. Z. Laskomerský

V minulej časti som naznačil nápad absolvovať nenáročný prechod pohorím, v tejto jeden takýto prechod popíšem. Nebude taký náročný a dlhý ako v Priehode cez Čertovicu od Laskomerského. Taktiež môžete očakávať pestrú krajinu s výhľadmi a trasu môžete absolvovať neďaleko Prievidze.

Už nástup na túto trasu je atraktívny - je potrebné sa vybrať vláčikom z Prievidze, smer Horná Štubňa. V čase písania článku tu premávajú vlaky každé 2 hodiny už od pol piatej ráno, cesta z Prievidze trvá približne 50 minút a uvidíte Handlovú zhora, prejdete cez Remätský viadukt a 3 km dlhý Bralský tunel. Trasa sa začína v susednom Žilinskom kraji v okrese Turčianske Teplice, z vlaku vystúpime v obci Sklené.

Trasa a možnosti

Popíšem trasu dlhú 9,2 km z obce Sklené do obce Ráztočno, celá trasa vedie po modrej turistickej značke. Existujú aj dlhšie a náročnejšie alternatívy, možno napríklad vystúpiť na zastávke Remäta, vyjsť po žltej značke na Bralovu skalu, po červenej E8 na Sklenianske lúky a odtiaľ po modrej do Ráztočna alebo na Sklené. Alebo ktorúkoľvek možnosť v opačnom smere. Tu opísaná trasa má ale najmenšie stúpanie.

Väčšinu stúpania ideme po asfaltke hore obcou Sklené, cestou sa môžeme zastaviť pri renesančnom Kostole Narodenia Panny Márie s chránenou lipou s obvodom kmeňa cez 6 metrov. Na konci obce je kríž s drevenou lavičkou. Zastavme sa na modlitbu, sadnime si a ďakujme Bohu za našu prírodu, jej krásy a všetky jej dary. Aj skvelý výhľad na Turčiansku kotlinu povznáša ducha k Bohu. Za jasného dňa uvidíte na severe Krivánsku Malú Fatru, na severovýchode Velkú Fatru s vrchmi Ostrá a Tlstá. Povzbudení modlitbou pokračujeme. Rozdeľujú sa

tu cesty, treba ísť mierne vpravo a potom rovno a sledovať modrú značku. Po chvíli sa za chrptom otvorí výhľad aj na vzdialenejšie vrchy Velkej Fatry a na Kremické vrchy - široký masív Flochovej. Pri turistickom hribe Sklenianske lúky križujeme známu Cestu hrdinov SNP (červená značka).

Krásy prírody

Modrá pokračuje cez lúky a remízky stromov a krov. Navôkol sa rozprestiera južná vápencová časť jadrového pohoria Žiar (tú severnú sme navštívili na Vyšehrade). Nachádzajú sa tu škrapy a závrtvy, ktorými voda odteká do podzemia. Vďaka tomuto podkladu pôda umožňuje dobrý prísun minerálov pre rastliny. Pomedzi mnohé druhy tráv, ktoré sa vo vetre vlnia ako more, môžeme vidieť aj prvosienu jarnú, kráľika bieleho, zvonček konárstý, horčinku väčšiu a iné... O živočíšstvo tiež nie je núdza: ropuchy bradavičnaté, skokany hnedé, jašterice obyčajné, hraboše poľné a mnoho druhov hmyzu vrátane modlivky zelenej. Keď vystúpame až na Ráztočianske lazy (najvyšší bod trasy), otvorí sa nám výhľad na Handlovskú kotlinu s mestom Handlová so všetkými vrchmi severnej časti pohoria Vtáčnik (Jarabá a Biela skala, Veľký a Malý Grič). Ponad Drieňový vrch vidíme v modrastom opare Považský Inovec, na západe potom vidíme aj Prievidzu, Bojnice i Kanianku s Malou Magurou. Od 8. tabule náučného chodníka Remata-Ráztočno začíname klesať - najprv lúkou, potom lesom,

klesanie je čím ďalej, tým strmšie, lesné cesty sa vetvia, našťastie je trasa pomerne dobre značená.

Znenazdania nabehneme na trčiace vápencové skaly a ocitneme sa na okraji 20 m vysokého skalného brala - vyhladkový bod Hájska skala. Dobrodružnejšie povahy (vyzbrojené svietidlom) môžu skúsiť vojsť do Hájskej jaskyne, ktorá sa nachádza pod ňou. Ako každá naša jaskyňa, aj táto je chránená ako prírodná pamiatka. Avšak táto je vyhláškou KÚ ŽP v TN č. 7/2009 sprístupnená verejnosti, takže (na rozdiel

od mnohých iných) do nej môžu turisti vstúpiť. Prístup k nej je veľmi strmý.

Z Hájskej skaly opäť pozorne sledujeme turistické značenie a rýchlo klesáme, chvíľu chodníkom, chvíľu lesnou cestou a znova strmým chodníkom až na lúky nad Ráztočnom. Po 9,2 km sa ocitáme na železničnej stanici v Ráztočne.

„Vlak tu, zvonec zaznel raz, dva. Ubieham domov.“ G. K. Z. Laskomerský

Text a foto: Marek Šimurka

Zdroje: https://zlatyfond.sme.sk/dielo/266/Zechenter-Laskomersky_Priechod-cez-Certovicu/1, <http://naucnehodniky.eu/naucny-chodnik-remata-raztočno/>, https://www.geocaching.com/geocache/GC8AFEJ_kostol-npm, Turistická mapa VKÚ, http://www.ssj.sk/sk/user_files/VPJ_TN_7_2009.pdf

Kostol Narodenia Panny Márie v Sklenom

Sklenianske lúky

Cesta do kráľovstva

Farnosť
Prievidza-mesto
pripravuje
**Letný tábor
pre deti
od 6 do 13 rokov**

Tešíme sa
na vás!

Registrácia:
www.tabor.farapd.sk

Suma: 130€

Kedy: 17.7.-23.7.2022

Kde: Kostolany pod Trábečom

Tábor pripravilo pod patronátom z dieťaťa: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Slovenskej republiky pre rok 2022. 2022. Škola administratorka IUVENTA, Kárpis, Notre Dame, ZKSM.

Ďakujeme aj všetkým anonymným sponzorom.

NEKONEČNÝ PRÍBEH
DENNÝ DETSKÝ TÁBOR

pre deti od
6 do 13 rokov

8. - 12. 8. 2022

príhlasovanie v kostole alebo cez online formulár do 1. 8. 2022

6€/deň/dieťa

denny.tabor.pxl@gmail.com
0902 630 747

Tábor pripravilo pod patronátom z dieťaťa: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Slovenskej republiky pre rok 2022. 2022. Škola administratorka IUVENTA, Kárpis, Notre Dame, ZKSM.

Bola vnímavá na hlas Ducha

Blahoslavená Marcelína Darowska

Nadaná žena, najskôr manželka, potom rehoľníčka. Pán si ju v živote viedol rôznymi cestami. No Marcelína Darowska bola vnímavá na hlas Ducha a zdanlivá spleť jej životného osudu ju napokon predsa len priviedla k svätosti. Pápež Ján Pavol II. ju blahorečil v roku 1996.

Marcelína Darowska (rodená Kotowiczová) sa narodila 16. januára 1827 v Šuljaki na území dnešnej Ukrajiny. Jej rodičia boli zámožnými zemanmi. Marcelínu vzdelávali domáci učitelia a neskôr študovala v Odese. Už v tom čase okrem rodného jazyka, ktorým bola pre ňu poľština, ovládala veľmi dobre i ruštinu a francúzštinu.

Túžba po reholi

Marcelína túžila po rehoľnom živote. Jej otec však vážne ochorel a prosil ju, aby sa vydala a mala rodinu. Ona ho poslúchla a vydala sa za Karola Darowského. Mali spolu syna a dcéru, ale po troch rokoch manželstva Karol zomrel a o rok po ňom navždy odišiel aj syn Jozef. Marcelína zostala sama s malou Karolínou. Ovládol ju smútok a prenasledovali otázky, na ktoré nemala odpovede. Hľadala ich v modlitbe. Kvôli zhoršenému zdravotnému stavu, a aj preto, aby prišla na iné myšlienky, odcestovala Marcelína do Paríža. Neskôr sa presunula do Ríma. Tu sa spoznala s dvoma poľskými kňazmi, ktorí sa stali jej duchovnými radcami. Stretla sa tiež s Jozefínou Karskou, ženou liečiacou sa v Ríme na plúcnu tuberkulózu. Tá uvažovala o založení novej ženskej rehoľnej kongregácie zameranej na intelektuálne, morálne a náboženské formovanie poľských žien.

Vzdelávanie ako základ

Marcelíne sa táto myšlienka veľmi páčila, musela sa však postarať o svoju dcéru. Zložila teda iba súkromné sľuby poslušnosti a čistoty a odcestovala do Poľska. O šesť rokov neskôr, keď Jozefína zomrela, sa Marcelína vrátila do Ríma a stala sa predstavenou Kongregácie sestier Neпоškvrneného počatia Panny Márie. Bola presvedčená o tom, že vzdelávanie žien je základom obnovy rodín v kresťanskom duchu. „Rodina, ktorá je postavená na Bohu, môže byť základom novej spoločnosti,“ hovorila. Komunitu presťahovala z Ríma na územie dnešnej Ukrajiny a v Jazłowieci otvorila prvú dievčenskú školu.

Zo začiatku mala veľké problémy s financiami a s nedostatkom personálu. Postupne sa však situácia stabilizovala. Matka Marcelína využívala nové výchovné metódy, s ktorými sa zoznámila na svojich cestách, ale mala tiež veľký výchovný talent. Bola výbornou organizátorkou a dosahovala výborné výsledky. Sestry ponúkali bezplatné vyučovanie i deťom z okolia a dávali im zadarmo zošity a učebnice. Učili tiež deti vzájomnej tolerancii a znášanlivosti aj medzi kresťanmi rôznych vyznaní, čím sa stali priekopníkmi ekumenizmu na tomto území.

Marcelíne sa darilo otvárať stále nové a nové domy. Prechádzala však aj obdobím pochybností a samoty, po ktorom nastal ešte väčší rozkvet tohto diela. V čase jej smrti 5. januára 1911 spravovali sestry sedem ďalších domov. Pápež Ján Pavol II. Marcelínu pri príležitosti blahorečenia predstavil ako „príklad apoštolskej viery, ktorá vytvára vo svete nové podoby

súčasnej Cirkvi“. Zdôraznil tiež program jej apoštolskej činnosti - „širit' Božie kráľovstvo v dušiach ľudí a uvádzať ho do sveta“.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta 4; www.catholica.cz

Obrázok: www.en.wikipedia.org

Blahoželanie

Dňa 19. mája si 10. výročie svojej kňazskej vysviacky pripomenul náš rodák, bosý karmelitán **Dušan Hricko**, OCD.

Dňa 5. júna si 25. výročie kňazskej vysviacky pripomína aj nespalský rodák, benediktín **František Michele Huliak**, OSB, pôsobiaci v Taliansku. 28. júna sa k nemu pridávajú i diecézni kňazi **Martin Ďuračka**, **Miroslav Klimant** a **Roman Seko** pochádzajúci z Prievidze, ktorí sa kňazmi stali taktiež v roku 1997.

S vďačnosťou za ich službu im veľa Božích milostí do ďalších rokov vyprosujú veriaci z Prievidze.

Ponuka nájmu nebytových priestorov v centre Prievidze

Rímskokatolícka cirkev Farnosť Prievidza-mesto ponúka do nájmu nebytové priestory v podkroví budovy na Hviezdoslavovej ulici č. 2, ľudovo nazývanej dievčenská škola, v centre mesta Prievidza.

Nebytové priestory doteraz používali nájomcovia - živnostníci: kaderníctvo, nechťové a tetovacie štúdio. S majiteľkou kaderníctva je možné sa dohodnúť na ponechaní časti zariadenia. Viac fotografií si môžete stiahnuť na www.bit.ly/hviezdoslavova2.

V prípade záujmu o obhliadku volajte 0905 666 591 (Vladimír Pavlove), so žiadosťami o nájom sa obracajte na farský úrad e-mailom: farapd@farapd.sk, telefonicky 046/542 28 01 alebo osobne - Mariánska ul. 4, Prievidza.

Priestor 1
(bývalé kaderníctvo)
rozloha - 20,3 m²
nájom - 139,41 €
energie - 60,59 €
spolu - 200 €
voľný - od júna 2022

Priestor 2
(bývalé nechťové štúdio)
rozloha - 16,5 m²
nájom - 90 €
energie - 60 €
spolu - 150 €
voľný - od júna 2022

Priestor 3
(bývalé tetovacie štúdio)
rozloha - 33,7 m²
nájom - 120 €
energie - 40 €
spolu - 160 €
voľný - okamžite

Milé deti!

V živote prežívame všeličo. Raz sme veselí a šťastní, inokedy sklamaní a smutní. Možno si niekedy nevieme poradiť alebo nemáme dosť síl byť dobrí.

Nebeský Ocko nás má veľmi rád a vie, že nám na všetko sily nestačia. Preto nám pomáha prostredníctvom svojho Svätého Ducha, ktorý je láskou medzi Ním a Pánom Ježišom. S láskou nám pomôže vždy rád – ak o to poprosíme. Preto neváhajme Nebeského Otca prosiť o dar, ktorý práve potrebujeme, a potom mu zaň nezabudnime úprimne aj poďakovať!

Medzi darmi, ktoré nám prináša Duch Svätý, sú zatúlané aj písmena navyše – keď ich správne uložíš, vznikne ti prívlastok Ducha Svätého.

T MÚDROŠŤ SILA T ROZUM E
DOBRÁ RADA I POZNANIE Š
E NÁBOŽNOSŤ Ľ BÁŽEŇ
VOČI BOHU

- 5.6. Zoslanie Ducha Svätého
- 12.6. Sviatok Najsvätejšej Trojice
- 16.6. Najsvätejšie Kristovo telo a krv
- 19.6. Deň otcov
- 24.6. Najsvätejšie Srdce Ježišovo
- 25.6. Nepoškvrnené Srdce Panny Márie
- 29.6. Sviatok sv. Petra a Pavla

Rubriku pre deti pripravila Eva Trepáčová.

K R Í Ž O V K A

V tajničke krížovky nájdete dokončenie výroku kňaza Bartolomeja Mariána Čačíka: „Zotrvať v adorácii v blízkosti eucharistického Krista je najúčinnjší a najistejší ...“.

Pomôcky: SPD, sinc, Husz, EVAR, LOL	Obruba, vystužená lemovka	Odnesením upratá, odstránil	Uvedomujú si vlastnú hodnotu	Rénium (chemická značka)	Antivírus, slovenská softvérová firma	Pracovník obsluhujúci bager	ESET, up, ld, OTP, le	Domáce ťažné zvieratá	Osobné zámeno	Patriaci Samovi	Prototyp ekologického bývania budúcnosti	Ruský panovník, vládár
Pochovanie, smútočný obrad							Kto ručne kosí					
Presné miesto pobytu							Odišná od takej Bájny staro-grécky kráľ					
Spyware Process Detector (software)				Muž. meno (15. 7.) Vstrebávať vlahu					Epidemická choroba 2. časť tajničky			
1. časť tajničky												Rozsatie niečoho
Označenie tužkových batérií			Spojka Snažil sa o niečo, činil sa		Pudová zložka osobnosti (psych.)				Priprav varením Jednotka sily (Newton)			
Ortuť po česky					Upravená funkcia sínus Malé oko					Predložka Smerom hore po anglicky		
Vytiahni meč				Komerčná banka				Spoluzakladateľ Uhorského karpatského sp.				
Arabské meno				Kamarátsky pozdrav Člen kočovného kmeňa				Dielo po latinsky Ústav geotechniky SAV				
	Týčil sa	Lesklý povrchový náter Šedivo				Druh väčších vozidiel Muž. meno (21. 7.), skr.				Člen v taliančine Štát v Malej Ázii		
Človek, ktorý vodí psa							Utláčaj, dláv Časť tela medzi hlavou a trupom					
Druh plesňového syra					Účastník, činiteľ						Na tomto mieste	Vitámín (tokoferol)
Náprava cievnej výdute					ŠPZ okresu Nitra Fosfor (značka)			Hrázde pri vode Značka polomeru				
Veľa smiechu v internetovom slangu				3. časť tajničky								

Tajnička krížovky z minulého čísla znie: „svojevolná duša“.
Knihu vyhral pán Ján Dudžík.

Pripravila Mária Suríková

Farská kronika od 1. mája do 30. mája 2022

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

Nela Šimková
Daniela Ondrejovičová
Matej Húšek
Zayra Balážová Paiva
Viktória Francová

Manželstvo uzavreli:

Peter Valko - Natália Topáková
Martin Šesták - Elena Pipíšková
Tomáš Mikóczy - Monika Svitková
Erik Poliaček - Soňa Mokrú
Tomáš Píš - Lucia Mellová
Jakub Pupík - Petra Vlasatá
Pavol Kerata - Miroslava Zeleníková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Oľga Pohlová, 91 r.
Ľubomír Fabian, 66 r.
Laura Kmet'ová - mŕtvonarodená
Zoltán Csemer, 60 r.
Terézia Molnárová, 60 r.
Július Štefanec, 67 r.
Zuzana Hanuliaková, 37 r.
Jozefa Miháliková, 73 r.

Hľadáme spolupracovníkov do redakcie!

*Ak máte dar tvorivosti, viete písať alebo
cítite povolanie akokoľvek inak pomáhať far-
skému časopisu Bartolomej, budeme radi,
keď sa nám ozvete a pridáte sa k nám.
Píšte na: bartolomej@farapd.sk*

BARTOLOMEJ ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,50 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Marek Sabol, Pavol Škovrá-
nek, Jozef Durkot, Elena Cagáňová,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Zuzana
Liptáková, Mária Melicherčíková,
Dagmara Pavlove, Mária Pytlová, Eva
Trepáčová, Miroslav Turanský

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 18, 19, 36 - Mária Melicherčíková
str. 2 - Veronika Marková
str. 3 - Silvia Kobelová
str. 35 - Štefan Kollár

Tlač: Patria I., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Hodová slávnosť v Necpaloch - 8. mája 2022

Kostol Najsvätejšej Trojice v Prievidzi, sviatosť birmovania, 29. mája 2022

